

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 OSLO

Deres ref
11/1947

Vår ref
201100961

Dato
17.10.2011

Styring, forvaltning og finansiering av nasjonale felleskomponenter i offentlig sektor – svar på høring

Viser til høringsbrev av 5.7.2011 fra Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) vedrørende styring, forvaltning og finansiering av nasjonale felleskomponenter i offentlig sektor.

Landbruks- og matdepartementet (LMD) er enig i at styring og forvaltning av de tverrsektorielle nasjonale felleskomponentene må bygge på statens grunnleggende styringsprinsipper knyttet til linjeprinsippet og mål- og resultatstyring. Samtidig er det en kjensgjerning at samordning i staten byr på utfordringer, og LMD er enig i vurderingene Difi gjør knyttet til samordnings- og finansieringsutfordringene på IKT-området. Samtidig vil vi understreke at tiltakene som skal løse disse utfordringene, må legge de samme styringsprinsipper til grunn.

Nedenfor svarer LMD på de problemstillinger FAD etterspør i høringsbrevet:

a) Prinsipp for finansiering av felleskomponenter

Finansiering av nasjonale felleskomponenter skal innrettes og øremerkes slik at finansieringsformen fremmer ønsket tjenesteutvikling. Utvikles en kostnadsfordelingsnøkkel på departementsnivå for nasjonale felleskomponenter basert på gevinstpotensialet og ikke på kostnadsfordeling ved bruk.

LMD er enig i prinsippet om at finansiering av nasjonale felleskomponenter skal innrettes og øremerkes slik at finansieringsformen fremmer ønsket tjenesteutvikling. Det er imidlertid viktig at finansieringen tar høyde for drift og videreutvikling av de

samme felleskomponentene, og at midler til dette øremerkes i budsjettet.

Difi sitt forslag om å utvikle en kostnadsfordelingsnøkkel basert på gevinstpotensialet er etter LMDs vurdering velbegrunnet, og en forankring på departementsnivå er naturlig. Vi ser imidlertid en rekke utfordringer knyttet til å finne frem til en rimelig og hensiktsmessig finansieringsnøkkel. Det gjelder ikke minst å finne gode nok metoder og prosesser ift. å beregne hva det samlede gevinstpotensialet for en felleskomponent faktisk kan være, og som så kan legges till grunn for en kostnadsfordeling. Videre følger problemstillinger knyttet til hvem som skal beslutte kostnadsfordelingen uten at det bryter med linjeprinsippet og mål- og resultatstyring. LMD kan derfor ikke gi en konkret tilbakemelding knyttet til dette prinsippet, før innretning og omfang av en finansieringsnøkkel basert på gevinstpotensial er nærmere konkretisert.

Dersom man skal lykkes med en helhetlig og samlet videreutvikling av IKT i offentlig sektor knyttet til felleskomponentene generelt, så må samordningsvirkemidlene blant annet knyttet til finansiering være sterke nok. FAD har i forbindelse med de siste budsjettprosesser iverksatt grep for å sikre at regjeringen i de årlige budsjettprosessene har fått et helhetlig beslutningsgrunnlag for å vurdere IKT- relaterte satsningsforslag. Samordningsprosesser som denne kan etter vår vurdering med fordel videreutvikles og styrkes. Nødvendige føringer og krav kan forankres i de rundskriv og bestemmelser som legger føringer for budsjettprosessen, f.eks. i Finansdepartementets årlige budsjetttrundskriv og i de dokumenter som legger føringer for regjeringsbeslutninger. Tildelingsbrev med føringer som er avklart på regjeringsnivå kan også være et samordningsvirkemiddel som kan styrkes. LMD antar at et ledd i det videre arbeidet vil innebære en vurdering av hvorvidt dagens beslutningsprosesser i staten, herunder de årlige budsjettprosessene, i tilstrekkelig grad er innrettet for å sikre nødvendig samordning.

b) Samordningsfora for koordinering av de nasjonale felleskomponentene

Difi foreslår i sin rapport *et fast samordningsutvalg på departementsnivå, et strategisk topplederutvalg på virksomhetsnivå og et støtteutvalg til strategisk toppledernivå, for sikring av helhetlig koordinering og videreutvikling av nasjonale felleskomponenter.*

Sterkere føringer og samordningsgrep som skissert under punkt a) er etter vår vurdering nødvendig. Samtidig stiller LMD spørsmål ved om samordningsutvalg som skissert under punkt b) er hensiktsmessig og tilstrekkelig. I tilfelle må slike utvalg ha tydelige mandater med hensyn til rolle, beslutningskompetanse og arbeids- og beslutningsprosesser. Det er viktig at beslutninger som vil kunne få budsjettmessige konsekvenser for enkeltvirksomheter og departementer er lagt til riktig nivå. Dersom det etableres et samordningsutvalg på departementsnivå, bør dette etter LMDs oppfatning legges på et tilstrekkelig høyt nivå som reflekterer graden av beslutningskompetanse, eksempelvis på departementsrådsnivå. Det er da en forutsetning at det blir etablert mekanismer som sikrer at de avklaringer og føringer

som utvalget kommer frem til, blir koblet til de ordinære beslutningsprosesser som finner sted i forbindelse med utarbeidelsen av statsbudsjettet.

c) Sentrale videreutviklingsbehov for nasjonale komponenter

LMD har ingen merknad til de forslag Difi skisserer.

d) Normering av forvalterrollen og et tydelig nasjonalt ansvar

Difi foreslår en rekke tiltak for å styrke samordningsrollen rundt utøvingen av forvalterrollen. Etter vårt syn er det viktig at det etableres felles obligatoriske prinsipper for forvaltning av felleskomponentene, og at det er en felles tilnærming til hvordan de nasjonale komponentene forvaltes. FAD bør vurdere muligheten for at slike krav/prinsipper nedfelles i forskrifter evt. rundskriv for å sikre nødvendig etterlevelse.

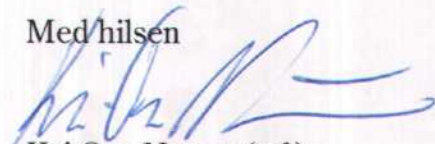
e) Helhetlig prioritering i en felles arkitektur

LMD mener at prioritering av behov for standarder bør skje i det samme styrings- og forvaltningsregime som evt. blir etablert for nasjonale felleskomponenter, og at nåværende standardiseringsråd bør inkluderes som et fagutvalg i en helhetlig sammenhengende utvalgsstruktur.

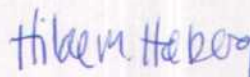
f) Økt fornyingstrykk

Vi er enig i de vurderinger som Difi gjør med tanke på behov for å utvikle felles støtteverktøy og veiledninger på ulike nivåer rettet mot fornying, effektivisering og omstilling. Kunnskap og kompetanse vil i tillegg til økonomiske, organisatoriske og juridiske samordningsvirkemidler være en forutsetning for det økte fornyingstrykket som etterstrebes. LMD mener det er viktig at Difi i dette arbeidet har et særlig tett samarbeid med Statens senter for økonomistyring (SSØ).

Med hilsen

Kai Ove Nauen (e.f.)
avdelingsdirektør

for
Berit Lundamo
seniorrådgiver